

Archeologisch onderzoek te Mechelen - Blarenberglaan "Stephenson Plaza II"

Bracke, M. en De Vriendt, B.

AS - Rapportage 2008 - 35

Opdrachtgever:

Pacific Real Estate
Kasteel van Bever
Bouchoutlaan 221
1853 Strombeek-Bever

Opgraving Prospectie

Vergunningsnummer: 2009/066

Datum aanvraag: 05 03 09

Naam aanvrager: Maarten Bracke

Naam site: Blarenberglaan in Mechelen

© 2009

Archaeological Solutions bvba, Lange Nieuwstraat 42, 2800 Mechelen

Lay-out: Herman De Winter

Foto's: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: Archaeological Solutions (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Voor inhoud en strekking van ondertekende artikels zijn de auteurs zelf verantwoordelijk.

Inhoudstafel

1.	Inleiding	4
2.	Resultaten van het vooronderzoek	7
3.	Onderzoeksmethode	7
4.	Landschappelijke en bodemkundige situering	8
5.	Onderzoeksresultaten	10
5.1	IJzertijd	11
5.1.1	Veldwerk	11
5.1.1.1	Gebouwplattegrond 1	11
5.1.1.2	Gebouwplattegrond 2	12
5.1.1.3	Kuilen	13
5.1.1.4	Paalsporen	13
5.1.2	IJzertijdsites- en vondsten uit de omgeving.	13
5.2	Nieuwe Tijd	16
5.2.1	Cartografische studie	16
5.2.2	Veldwerk	17
6.	Conclusies	18
7.	Dankwoord	19
8.	Literatuur	19
9.	Bijlagen	20

1. Inleiding

Op vraag van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed werd in opdracht van Pacific Real Estate van 16 tot 20 maart 2009 een archeologische opgraving (dossiernummer vergunning: 2009/066), uitgevoerd door projectbureau 'Archaeological Solutions' binnen het plangebied van Stephenson Plaza II, gelegen aan de Blarenberglaan te Mechelen. In het gebied zullen nieuwe kantoren worden gebouwd. Het terrein situeert zich net buiten de stadskern van Mechelen, ten zuiden van de Blarenberglaan en ten oosten van de E19.

De ernstige bedreiging die de vooropgestelde werken en het daarmee samenhangende grondverzet vormen tegenover het mogelijk aanwezige archeologische erfgoed, zijn immers van die aard dat geadviseerd werd door de stedelijke dienst Archeologie van de stad Mechelen dat een archeologische opgraving wenselijk was. Dit naar aanleiding van een voorafgaand proefsleuvenonderzoek door projectbureau Archaeological Solutions op het desbetreffend terrein.

De werken (bouw van nieuwe kantoren) -die worden uitgevoerd door Pacific Real Estate- spitsen zich toe op het perceel dat kadastraal bekend is als Mechelen 2° Afdeling Sectie A, Perceel nr.: 114 E. Het perceel heeft een totale oppervlakte van 3700 m². Hierop stond voor kort een oude 19de-eeuwse hoeve met bakhuis en tuin en enkele serres. De gronden waren op het moment van het onderzoek in bezit van Pacific Real Estate. Het betredingsrecht van bovenstaande percelen vormde dan ook geen enkel probleem.

Het onderzoek werd uitgevoerd door projectarcheoloog Maarten Bracke en archeoloog Ben De Vriendt, beiden in dienst van het projectbureau Archaeological Solutions BVBA. De begeleiding en bijkomende advisering gebeurde door Dhr Bart Robberechts, diensthoofd Archeologie, stad Mechelen. Het mechanische graafwerk werd verzorgd door Jan Anthonissen, kraanmachinist van de firma Grondwerken Anthonissen. De rapportage vond plaats van 30 maart tot 3 april. De opmeting van het vlak, inclusief alle sporen, en het opstellen van de georeferende plannen werd uitgevoerd door landmeter Bruno Van Dessel, in nauwe samenwerking met bovengenoemde projectarcheoloog. De aangemaakte georeferende overzichtsplannen zijn opgenomen als bijlage bij dit rapport, waarbij de plannen de exacte ligging van de proefsleuven met spoor aanduidingen weergeven. Tevens werd gezorgd voor de aanduiding van de geplaatste wandprofielen (cfr. infra), en de exacte diepteligging van de sleuven inclusief grondsporen t.o.v. het Oostends Peil: ca 8 m TAW (cfr. infra).

Afbeelding 1: foto van de hoeve en omgeving in 1982, haast zonder de omliggende industrie (fotoarchief De Coninck)

Afbeelding 2: Locatie plangebied aan de Blarenberglaan ten ZW van de Schaliënhoeve (Bron: Geo-Vlaanderen)

Administratieve gegevens

Gemeente : Mechelen
Plaats : Blarenberglaan
Toponiem : Schaliënhoeve
Provincie : Antwerpen
Opdrachtgever : Pacific Real Estate
Uitvoerder : Projectbureau Archaeological Solutions
Bevoegd gezag : Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit
Onroerend Erfgoed
mevr. Alde Verhaert
Stad Mechelen, dienst Archeologie
Dhr. Bart Robberechts
Gemeentecode : MEC-09-BLA
Administratief nummer opgravingsvergunning:
2009/066 : Vergunning tot het uitvoeren van een
archeologische opgraving
t.a.v. dhr. Maarten Bracke
2009/066(2): archeologische controle met een
metaaldetector t.a.v. dhr. Maarten Bracke
Locatie onderzoeksgebied :
Gebied gelegen ten zuiden van de
Blarenberglaan, ten oosten van E19
Omvang Plangebied : ca. 3700 m² , waarvan ca. 600 m² (bouwput)
wordt opgegraven
Kadastrale gegevens : Mechelen (Mechelen) 2° Afdeling Sectie A,
Perceel nr. 114 E
Periode : IJzertijd
Complextype : Activiteitenzones
Hoogte maaiveld t.o.v. Oostends Peil : ca. 8 m + TAW
Beheer en plaats documentatie :
Projectbureau Archaeological Solutions,
Lange Nieuwstraat 42, 2800 Mechelen

Beheer en plaats vondsten (vanaf uiterlijk 01/06/2009):
Pacific Real Estate
Kasteel van Bever
Boechoutlaan 221
1853 Strombeek-Bever

2. Resultaten van het vooronderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek, uitgevoerd door Archaeological Solutions (9/2/2009) werden de vermoedelijke resten aangetroffen van een gebouwplattegrond (5 paalsporen) uit de IJzertijd. In de westelijke helft van het plangebied bleek de bodem ernstig verstoord als gevolg van aspergeteelt en de machinale afbraak van een 19de/20^e-eeuwse hoeve met bakhuis en serre. In de oostelijke helft bleek het bodemprofiel beter bewaard, met onder meer een restant van een podzolbodem. In deze helft werden enkele kuilen aangetroffen, alsook een paar scherpe handgevormd aardewerk. De sporendichtheid is eerder laag.

3. Onderzoeksmethode

Aan de hand van de resultaten van het vooronderzoek, werd een onderzoeksstrategie ontwikkeld. Aangezien de westelijke helft van het plangebied al bij eerdere bodemingrepen werd verstoord, wordt een definitieve opgraving enkel noodzakelijk geacht in de oostelijke helft van het terrein. Bovendien wordt de opgraving beperkt tot de plaats waar de bouwput wordt gegraven. De op te graven zone heeft aldus een oppervlakte van ca. 600 m². Deze zal in één fase volledig worden opgegraven. Het schavenderwijs verdiepen van het vlak gebeurde middels inzet van een graafmachine op rupsen met een platte graafbak met een bakbreedte van 1,8 m. Teneinde de sporen in het archeologische vlak te kunnen waarnemen en evalueren, werden deze, indien nodig, manueel opgeschaafd en onderzocht.

Tijdens de werkzaamheden werd erop toegezien dat de kraan niet over het vrijgelegde archeologische niveau reed, om zo het verstoren van eventuele archeologische sporen te voorkomen.

Alle aangetroffen sporen werden opgeschoond, qua aard, samenstelling en kleur beschreven (cfr. Bijlage I: SporenlIJst), en ingemeten met total station (X-, Y- en Z-coördinaten; de hoogte t.o.v. het Oostends Peil: TAW; Gegeorefereerde overzichtsplannen in Bijlage V). Alle relevante sporen werden hierbij gefotografeerd (cfr. Bijlage III: FotolIJst); gebeurlijke vondsten in het vlak werden geregistreerd en waar nodig gekoppeld aan grondsporen (cfr. Bijlage II: Vondstenlijst). De exacte ligging van de proefsleuven en sporen werden door landmeter Bruno Van Dessel (ADM) opgemeten.

Met het oog op het geven van een deskundig advies, behoorde het nemen van een foto van ieder opgeschoond wandprofiel, waarbij voor een accurate beschrijving van ieder profiel werd gezorgd (cfr. Bijlage IV: Profielen). In totaal werden vier wandprofielen gedurende het onderzoek

gefotografeerd en bodemkundig beschreven. Op deze manier kon een uitspraak worden gedaan inzake de bodemopbouw en de -al dan niet vastgestelde- verstoringgraad van het plangebied. Hierbij werd tevens voor een optimale spreiding van de geïnventariseerde wandprofielen gezorgd, en voor een stratigrafische benadering van de aangetroffen sporen. Tevens werd de exacte positie van deze wandprofielen gegeorefereerd ingemeten (cfr. Bijlage V: Gegeorefereerde overzichtsplannen).

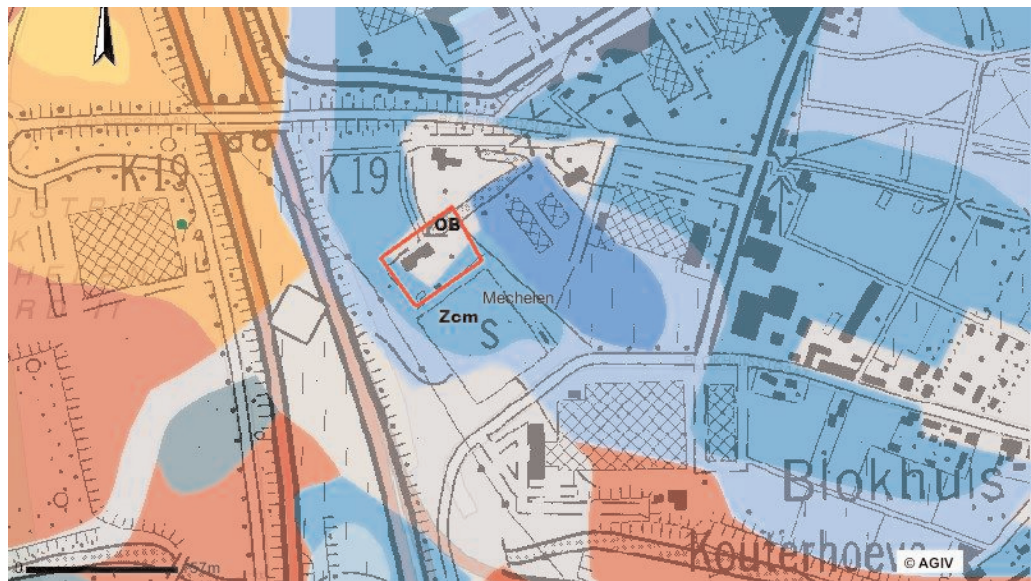
4. Landschappelijke en bodemkundige situering

Landschappelijk behoort het plangebied tot de Antwerpse groentestreek, een deel van de Landschappen van de Lage en Middelhoge Zandgronden. De tertiaire Vlaamse vallei werd opgevuld met quartair materiaal (hier zand) van niveo-eolische oorsprong, waardoor een brede vlakte ontstond met geringe hoogteverschillen. Deze opgevulde vallei werd opnieuw uitgesneden door rivieren zoals de Nete en de Beneden-Dijle. Het plangebied bevindt zich langs de rand van de brede Dijlevallei.

Bodemkundig behoort het plangebied tot de Mechelse zandstreek. Het onderzoek werd uitgevoerd ten zuiden van de Blarenberglaan en ten oosten van de E19. Het plangebied bevindt zich tevens ten zuidwesten van de Schaliënhoeve. Gemiddeld ligt het terrein rond de 8 m +TAW. Volgens de bodemkaart komen er binnen de grenzen van het onderzoeksgebied twee bodemtypes voor:

Zcm : Matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A-horizont
→ Langs de zuidelijke en westelijke perceelsgrens

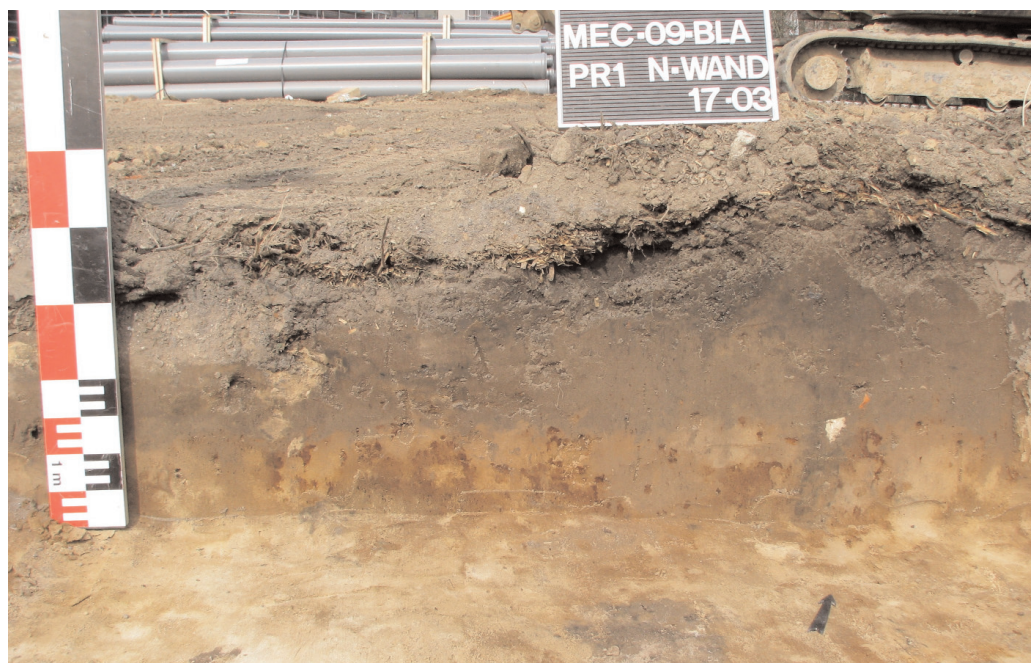
OB : Bebouwde zones
→ Nagenoeg het gehele gebied

Afbeelding 3: bodemkaart + topografische kaart (bron Geo-Vlaanderen)

Om de bodemopbouw van de te onderzoeken zone na te gaan, werden vier wandprofielen geplaatst. Profiel 1 bevindt zich langs de noordelijke wand, profiel 2 langs de oostelijke, profiel 3 langs de zuidelijke en profiel 4 langs de westelijke wand.

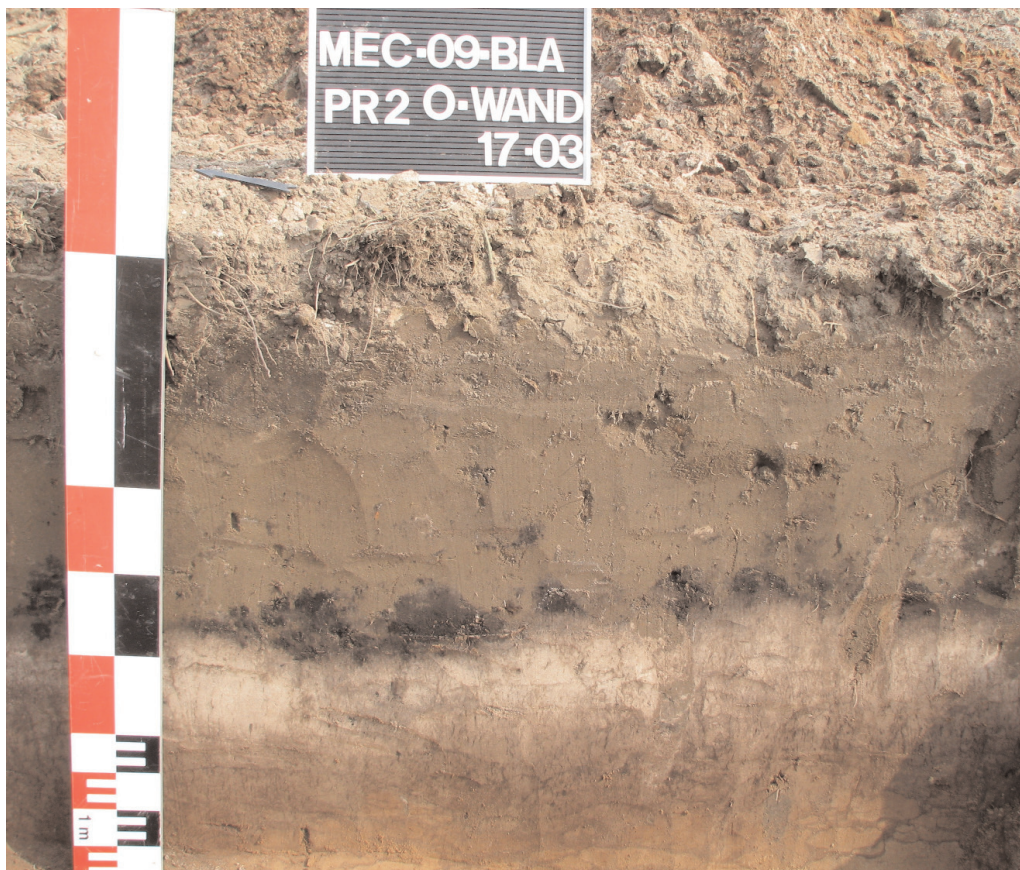
Profielen 1 en 3 vertonen dezelfde bodemopbouw. Het betreft hier een A-C profiel, waarbij de A horizont (bruingrijs) zo'n 30 cm dik is en houtskool- en baksteenspikkels bevat. Daaronder bevindt zich de geelgrijze moederbodem, bestaand uit fijn zand, met roestvlekjes.

Afbeelding 4: Profiel 1 (N-wand)

Profielen 2 en 4 vertonen een ander beeld. Profiel 2 laat een podzolbodem zien. Deze kwam reeds aan het licht tijdens het proefsleuvenonderzoek en valt hier samen met de oostelijke grens van de opgravingzone. Podzolbodems worden gekenmerkt door een uitloging van ijzer en aluminium, gebonden aan oplosbare organische stoffen. Het resultaat is de aanwezigheid, onder de zwarte humeuze oppervlaktehorizont, van een sterk gebleekte ijzer-uitlogingshorizont (E-horizont) gevolgd door een accumulatie B horizont.

Profiel 4 is een A-C profiel, waarbij de A horizont uit drie, moeilijk te onderscheiden, ploeglagen bestaat, die plaatselijk sterk verstoord zijn. De geelgrijze moederbodem, tevens met roestvlekjes, bevindt zich zo'n 80 cm beneden het maaiveld.

Afbeelding 5: Profiel 2 (O-wand)

5. Onderzoekresultaten

Het opgravingterrein bleef oorspronkelijk beperkt tot de plaats waar de bouwput zal worden gegraven en heeft een oppervlakte van 600 m². Deze zone werd, na goedkeuring van de opdrachtgever, naar het noorden toe uitgebreid teneinde alle paalsporen van het aangetroffen

éénschepig gebouw te kunnen documenteren. Aangezien de sporen zich relatief dicht aan het oppervlak bevinden (ca. 30 cm), is een verstoring -ook buiten de perimeter van de bouwput, bvb. bij de aanleg van parkings en plantsoenen- aannemelijk. Het vlak is in de zuidelijke helft sterk verstoord en wordt ingenomen door de restanten van aspergebieden. De westelijke helft heeft een lichtgrijze kleur met roestvlekjes. De regio net ten oosten van het éénschepig gebouw vertoont bruine vlekken, afkomstig van ijzerconcreties en tegen de oostelijke profielwand bevindt zich een restant van een podzolbodem.

Er werden 41 sporen aangetroffen die kunnen verdeeld worden in twee periodes. Uit de IJzertijd stammen twee gebouwplattegronden, enkele kuilen en paalgaten. De overige sporen, waaronder de restanten van een muur, behoren tot de Nieuwe Tijd.

5.1 IJzertijd

5.1.1 Veldwerk

5.1.1.1 Gebouwplattegrond 1

Afbeelding 6 en 7 : Gebouwplattegrond 1

Paalsporen S05 t.e.m S21 en S38 t.e.m. S40 maken deel uit van dezelfde gebouwplattegrond. Het betreft hier een éénschepige constructie, die ca. zes m lang en 2,5 m breed is. De paalsporen vertonen een zelfde opbouw aan beide zijden. Met name fijne palen in de noordelijke helft en dikkere palen in de zuidelijke helft. De paalsporen bleken na couperen maximaal 25 cm diep te zitten en vertonen een zanderige vulling met een lichtgrijze tot zwarte kleur met een bruinkleurige bijmenging. Opvallend was ook dat nagenoeg in elk paalspoor schervenmateriaal te vinden was (Cfr. Vondstenlijst nrs. 4-19). Het betreft hier fijn- en dikwandig handgevormd aardewerk, zowel besmeten als geglad. Algemeen kan het materiaal gedateerd worden in de IJzertijd maar gezien het scher-

venmateriaal zeer fragmentair is en voornamelijk uit wandfragmenten bestaat, blijft een nauwkeuriger datering uit. Enkel een randfragment fijnwandig, geglad aardewerk zou kunnen gedateerd worden in de Midden-IJzertijd, maar ook hier blijft voorzichtigheid geboden.

5.1.1.2 Gebouwplattegrond 2

Reeds tijdens het vooronderzoek werden de resten aangetroffen van een huisplattegrond (5 paalsporen). Het betreft hier een rechthoekig gebouw, waarbij S33 en S34 zich langs de ene zijde en S30, S31 en S32 langs de andere bevinden. Deze paalsporen hebben een grijze kleur, met bruine vlekken en zijn weinig duidelijk afgelijnd. Na het couperen bleken S32, S33 en S34 zo'n vijf cm diep te zijn en voor S30 en S31 geldt dat deze zich enkel aan het oppervlak aftekenden. Deze sporen werden niet vergezeld van enig materiaal, maar aangezien er zich in een vergelijkbaar paalspoor (S27) een IJzertijdscherf bevond (Cfr. Vondstenlijst nr. 21), kan voorzicht geopperd worden dat ook gebouwplattegrond 2 teruggaat tot de IJzertijd.

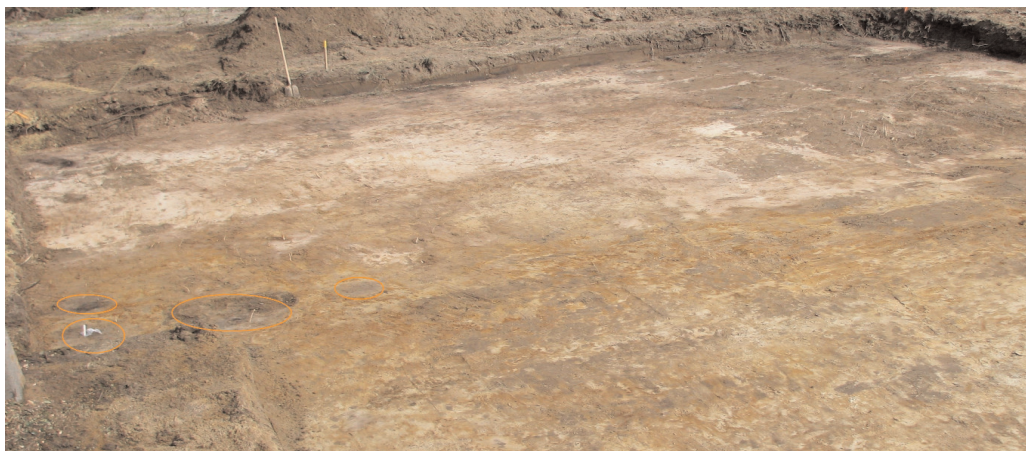

Afbeelding 8: Gebouwplattegrond 2

5.1.1.3 Kuilen

In de nabijheid van gebouwplattegrond 1 werden een vijftal kuilen aangetroffen die, gezien het aanwezige schervenmateriaal (Cfr. Vondstenlijst nrs. 1-3), eveneens dateren uit de IJzertijd. S01 t.e.m. S04 komen voor als sporencluster en hebben een grijsblauwe, zanderige vulling. Deze kuilen hebben een vlakke bodem, waarbij S04 dieper (60 cm) is dan de overige drie (20 cm).

S23 bevindt zich aan de andere zijde van gebouwplattegrond 1 en tekent zich minder duidelijk af. De kuil heeft een grijsbruine vulling en is zo'n 20 cm diep.

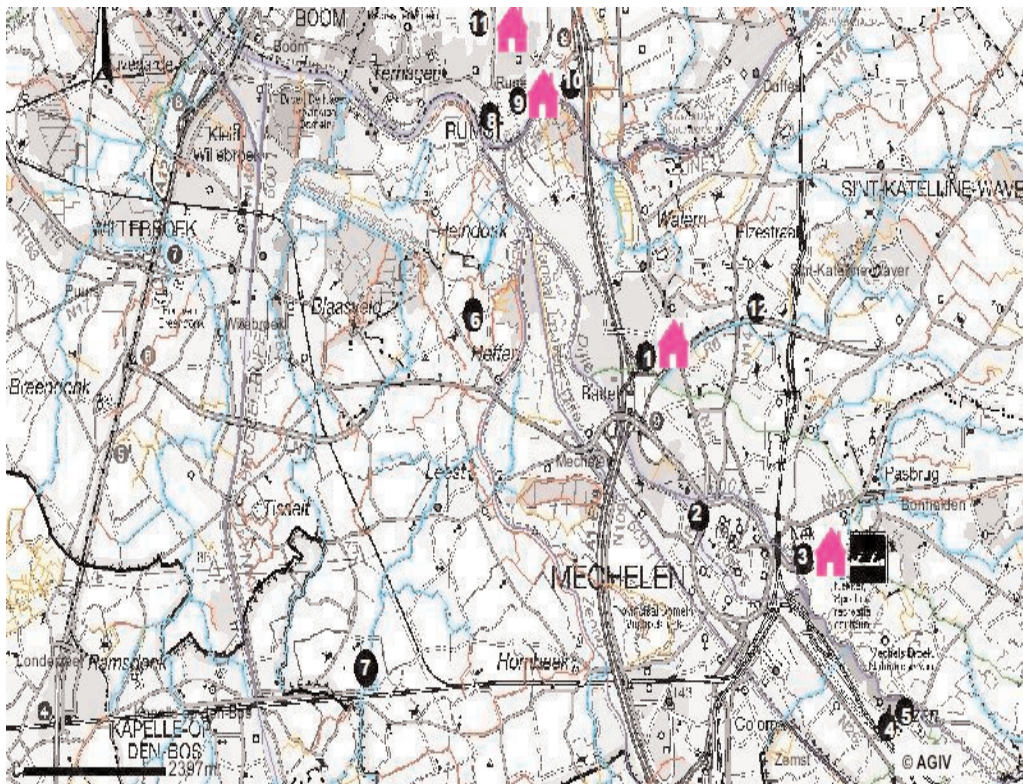
Afbeelding 9: S01?S04

5.1.1.4 Paalsporen

Op het terrein werden voorts nog een achttal mogelijke paalsporen aangetroffen, echter zonder duidelijke structuur. S25, S26, S27 en S28 bevinden zich in mekaars nabijheid. Deze paalsporen zijn gelijkaardig (onduidelijk en ondiep) aan deze van gebouwplattegrond 2. Ook paalsporen S22, S24, S35 en S36 liggen tamelijk gegroepeerd, zijn onduidelijk en ondiep.

5.1.2 IJzertijdsites- en vondsten uit de omgeving.

Aan de hand van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) werd een onderzoek gedaan naar andere sporen uit de IJzertijd in de omgeving van het plangebied. De onderzoeksregio beperkte zich niet tot Mechelen alleen, maar ook het naburige Rumst en Sint-Katelijne-Waver werden in het onderzoek opgenomen. Gemeentegrenzen zijn immers een relatief recent fenomeen en bij dit onderzoek dan ook niet belangrijk. De site Blarenberg (1) werd als centraal punt gekozen en de overige vindplaatsen bevinden zich binnen een straal van ca. 5 km.

Afbeelding 10: IJzertijdsites in de regio van het plangebied

Legende:

1. Site Blarenberg, 2. CAI locatie 102262, 3. CAI locatie 102298, 4. CAI locatie 102244, 5. CAI locatie 105652, 6. CAI locatie 101330, 7. CAI locatie 102246, 8. CAI locatie 105355, 9. CAI locatie 100613, 10. CAI locatie 105351, 11. CAI locatie 105354, 12. CAI locatie 100769

Het onderzoek bracht twaalf sites aan het licht. Dit relatief grote aantal hoeft geen verwondering te wekken. In dit gebied vloeien de Dijle en de Beneden-Nete samen tot de Rupel en ontspringt de Zenne uit de Dijle. Daarenboven kon men de vruchtbare hogere gronden van de laagvlakte zonder veel moeite ontginnen.

Zeven sites komen voor binnen de regio Groot-Mechelen (nrs. 1-7), drie op het grondgebied van Rumst (8-11) en één site bevindt zich op het grondgebied van Sint-Katelijne-Waver (12). Hierbij dient vermeld te worden dat 2 sites (Locatienummers 105342 en 102292) niet werden opgenomen in het onderzoek, aangezien een exacte locatie (via de geolocator) ontbreekt.

Algemeen kan gesteld worden dat de sites relatief verspreid liggen over het terrein. Enkel voor het gebied ten noorden van de Rupel (vindplaatsen 8-11) is er sprake van een concentratie aan vindplaatsen. De mean-

derende Rupel vormt hier een natuurlijke grens en bescherming voor de toenmalige bewoners.

Over de topografische spreiding van deze vindplaatsen kan gesteld worden dat men zich bij voorkeur vestigde op iets hoger gelegen gronden en dit om enigszins beschermd te zijn tegen het aanwezige overstromingsgevaar. Zo bevinden sites 8 en 9 zich op een pleistocene zandrug, stemt site 11 overeen met het toponiem 'Konijnenberg' en is ook site 6 op een helling gelegen. Deze 'hoogtes' blijven weliswaar beperkt tot maximaal 10 m + TAW.

Voorts liggen alle sites in de nabijheid van stromend water. Sites 2, 3, 4, 5 bevinden zich langs de Dijle, sites 8-11 langs de Rupel (Beneden-Nete) en sites 1,6,7 en 12 zijn gelegen in de nabijheid van een beek. Dat dit gebied toentertijd werd bevaart, getuigt de vondst van een kano (site 3). Het vaartuig, dat 8,4 m lang is met een spits toelopend voor- en achtersteven, werd gevonden naar aanleiding van het kanaliseren van de Spuibek achter het kasteel de Borch. Het onderzoek, dat werd uitgevoerd in 1904 en waarvan het opgravingverslag spoorloos is, bracht paalsporen van een vijftal structuren aan het licht, menselijke resten en enkele benen en ijzeren voorwerpen, waaronder paardenbitten en een vishaak. Deze site geldt als belangrijkste van het gebied en levert bewijs dat de toenmalige bewoners de rivieren bevoeren, paarden hielden en aan visvangst deden.

Behalve site 3, werden nederzettingssporen aangetroffen op drie andere sites. Site 1 (cfr. Infra 5.2) bracht een éénschepig bijgebouwtje aan het licht, ter hoogte van site 9 werden enkele paalsporen opgegraven en binnen het gebied van site 11 werden mogelijk de restanten (waaronder aangepunte eiken palen) van een hutkom aangetroffen.

De vondsten gedaan op sites 2, 4-8, 10 en 12 blijven hoofdzakelijk beperkt tot losse vondsten van besmeten en geglad handgevormd aardewerk.

Uitspraken aangaande de datering van deze sites dienen met de nodige voorzichtigheid behandeld te worden. Volgens de CAI behoort het merendeel der sites tot de Late IJzertijd Enkel sites 8-11 zouden teruggaan tot de Vroege IJzertijd

Tenslotte dient vermeld te worden dat de bewoning in dit gebied niet begon, noch eindigde met de IJzertijd. Er was hier ongetwijfeld reeds tijdens de Bronstijd bewoning, maar de sporen blijven voorlopig beperkt tot enkele losse vondsten. Structuren werden nog niet aangetroffen. De overgang naar de Romeinse tijd laat een stijging in het aantal vindplaat-

sen zien. Hierbij is het opmerkelijk dat er zich op één site vaak zowel IJzertijd als Romeins materiaal bevindt, waardoor enige vorm van continuïteit kan geopperd worden. Vooral het uitstekend gelegen gebied net ten noorden van de Rupel (waartoe vindplaatsen 8, 9 en 10 behoren) komt hiervoor in aanmerking.

5.2 Nieuwe Tijd (18de-20e eeuw)

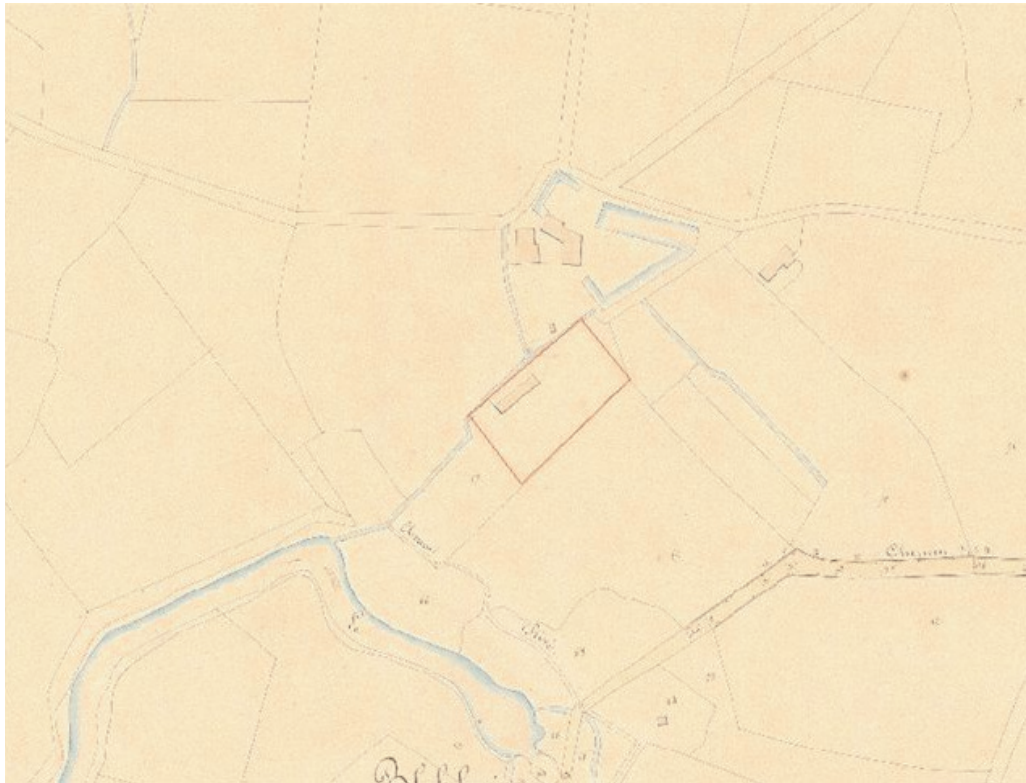
5.2.1 Cartografische studie

Voor het uitvoeren van het archeologische vooronderzoek werden reeds enkele cartografische bronnen geraadpleegd om een eerste beeld te krijgen van het archeologische potentieel van het plangebied. Twee bronnen werden hiervoor gebruikt. Als eerste werden de 18de-eeuwse Ferrariskaarten bekeken. Hierop wordt duidelijk de Schaliënhoeve ("Schaelenhof") afgebeeld, bestaande uit een hoofdgebouw, enkele bijgebouwen, tuinen en gronden (Cfr. Afbeelding 5). Ietwat zuidelijker is tevens een bijgebouw merkbaar. Dit bevond zich binnen de grenzen van het plangebied.

Afbeelding 11: 18de-eeuwse kaart van Ferraris + detail (bron: www.kbr.be)

Als tweede bron werden de kaarten van de buurtwegen gebruikt. Deze kaarten, vervaardigd in de eerste helft van de 19de eeuw, tonen nog steeds de bovenvermelde gebouwen.

Afbeelding 12: Detail uit de 'atlas der buurtwegen' (1843-1845) met aanduiding van het plangebied (bron: www.provant.be)

5.2.2. Veldwerk

Op het terrein werden enkele sporen aangetroffen, die mogelijk in verband staan met het rechthoekig gebouw dat terug te vinden is op de Ferrariskaart en de atlas der Buurtwegen.

Afbeelding 13: S41

S41 is de restant van een muur, die verdwijnt in de noordelijke profielwand. Het muurtje is opgebouwd uit baksteen (17 cm*8 cm* 5 cm) en kalkmortel. Links van het muurtje is de insteek zichtbaar. S29 is een ondiepe greppel. Deze greppel heeft een lichtgrijze, bruin gevlekte vulling en wordt verstoord door de restanten van aspergebedden. In de vulling werden enkele wandscherven rood geglaazuurd aardewerk (19^e eeuw) teruggevonden (Cfr. Vondstenlijst nr. 22).

Afbeelding 14: S29 (coupe)

6. Conclusies

Het onderzoek bracht sporen aan het licht uit twee niet aaneensluitende periodes: de IJzertijd en de Nieuwe tijd. Vooral wat betreft de IJzertijd zijn de sporen, gezien het relatief klein opgravingsoppervlak (600 m²), talrijk. Het betreft hier twee bijgebouwen en enkele kuilen. Enkel gebouw 1 en de aanliggende kuilen kunnen met zekerheid in de IJzertijd geplaatst worden. Sporen van een hoofdgebouw ontbreken. Dit bevond zich mogelijk in de buurt van de opgravingzone.

De bureaustudie toonde aan dat deze regio rijk is aan IJzertijdsites en verwacht kan worden dat toekomstig onderzoek nog meer resultaten oplevert. Voor wat betreft de Nieuwe Tijd zijn de sporen eerder schaars. De restanten van een muur en een greppel zijn de enige die mogelijk kunnen gelinkt worden aan het gebouw dat weer te vinden is op de Ferrariskaarten en de atlas der Buurtwegen.

7. Dankwoord

Graag wensen we Pacific Real Estate te danken voor het vertrouwen dat het als opdrachtgever in projectbureau 'Archaeological Solutions' stelt. Speciale dank gaat hierbij uit naar dhr. Bart Goedermans die voor een vlot verloop van de werkzaamheden op het terrein instond, en dhr. Bruno Van Dessel, onder wiens leiding de altimetrische en planimetrische opmetingen werden verricht en die ook een zeer gewaardeerde bijdrage leverde bij de productie van de gegeorefereerde overzichtsplannen in Bijlage V. Verder wensen we de firma Grondwerken Anthonissen te danken voor de goede samenwerking op het terrein.

Ook Dhr. Bart Robberechts wensen we te danken, die in zijn functie van Diensthoofd Archeologie Stad Mechelen bereid werd gevonden om advies te verschaffen en Dhr. Ignace Bourgeois, provinciaal archeoloog Antwerpen, voor zijn analyse van het schervenmateriaal.

8. Literatuur

Gysels H., *De landschappen van Vlaanderen en Zuidelijk Nederland*, 1993, s.p.

9. Bijlagen

9.1. Sporenlijst

Projectnaam: Mechelen-Blarenberglaan		Plaats: Mechelen	Controle:
Projectnummer: AS-08-35		Gemeente: Mechelen	
Projectcode: MEC-09-BLA		Jaar: 2009	Toponiem:

Spoornummer	oriëntatie	TAW	Kleur	Bijmenging	Vondstnr.	Interpretatie	Relatie
1			Grijs-blauw	HK		Kuil	Kuilen S1-S4
2			Grijs-blauw	HK		Kuil	bevinden zich in
3			Grijs-blauw	HK		Kuil	mekaars onmiddellijke
4			Grijs-blauw	HK		Kuil	nabijheid!
5			Licht grijs, bruin			Paalspoor	
6			Licht grijs, bruin, zwart	HK		Paalspoor	Spoornummers
7			Licht grijs, bruin, zwart	HK		Paalspoor	5-22 en 38-40 maken
8			Grijs, zwart, bruin	HK		Paalspoor	deel uit van een
9			Zwart, grijs	HK		Paalspoor	éénschepige
10			Grijs, zwart	HK		Paalspoor	gebouwplattegrond!
11			L grijs, D grijs	HK		Paalspoor	"
12			Grijs, bruin	HK		Paalspoor	"
13			Grijs, zwart, bruin	HK		Paalspoor	"
14			L grijs, bruin	HK		Paalspoor	"
15			L grijs, zwart	HK		Paalspoor	"
16			Grijs, zwart, bruin	HK		Paalspoor	"
17			Grijs, zwart, bruin	HK		Paalspoor	"
18			Grijs, bruin, zwart	HK		Paalspoor	"
19			L grijs, zwart, bruin	HK		Paalspoor	"
20			Grijs, zwart	HK		Paalspoor	"
21			Grijs, zwart	HK		Paalspoor	"
22			L grijs			Paalspoor	"
23			Grijs-blauw			Kuil	
24			Grijs-blauw			Mogelijk paalspoor	
25			Grijs-zwart	HK		Mogelijk paalspoor	
26			L grijs			Mogelijk paalspoor	
27			L grijs, bruin gestippeld			Mogelijk paalspoor	

9.2. Vondstenlijst

Projectnaam: Mechelen-Blarenberglaan	Plaats: Mechelen	controle:
Projectnummer: AS-08-35	Gemeente: Mechelen	
Project: MEC-09-BLA Jaar: 2009	Toponiem:	

Vondstnummer	Sleuf	Spoor	Materiaal	Datering	Determinatie
1		1	HK	Ijzertijd	Houtskool
2		2	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
3		3	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
4		5	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
5		6	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
6		7	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
7		9	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
8		10	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
9		11	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
10		12	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
11		13	HK	Ijzertijd	Houtskool
12		14	KER	Ijzertijd	Rand, wandfragmn handgevormd AW
13		15	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
14		16	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
15		17	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
16		18	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
17		19	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
18		20	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
19		40	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
20		23	KER	Ijzertijd	Wandfragmn handgevormd AW
21		27	KER	Ijzertijd	Wandfragm handgevormd AW
22		29	KER, MET	17e/18e eeuw	
23		LV	MET, KER	16e/18e eeuw	
24		LV	MET	Post middeleeuws	

9.3. Monsterlijst

9.4. Fotolijst

Projectnaam: Mechelen-Blarenberglaan		Plaats: Mechelen		Controle:	
Projectnummer: AS-08-35		Gemeente: Mechelen			
Projectcode: MEC-09-BLA		Jaar: 2009			
		Toponiem:			

Fotonummer	Vlakte	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
1		5-18, 39, 40	NW-ZO			23	18-20/3 2009	Gebouwplattegrond. Foto's voor én na couperen
2		1,2,3,4				2	18-20/3 2009	Overzichtsfoto ijzertijdkuilen
3			N-Z			3	18-20/3 2009	Restanten van een (recent?) muurtje ter hoogte van profiel
4			N	1		2	18-20/3 2009	
5			O	2		2	18-20/3 2009	
6			Z	3		2	18-20/3 2009	
7			W	4		2	18-20/3 2009	
8		1				2	18-20/3 2009	
9		1		X		2	18-20/3 2009	
10		2				2	18-20/3 2009	
11		2		X		2	18-20/3 2009	
12		3				2	18-20/3 2009	
13		4				2	18-20/3 2009	
14		4		X		2	18-20/3 2009	
15		5	NW-ZO			2	18-20/3 2009	
16		5	NW-ZO	X		3	18-20/3 2009	
17		6	NW-ZO			3	18-20/3 2009	
18		6	NW-ZO	X		2	18-20/3 2009	
19		7	NW-ZO			2	18-20/3 2009	
20		7	NW-ZO	X		2	18-20/3 2009	
21		8	NW-ZO			2	18-20/3 2009	
22		8	NW-ZO	X		2	18-20/3 2009	
23		9	NW-ZO			2	18-20/3 2009	
24		9	NW-ZO	X		2	18-20/3 2009	
25		10	NW-ZO			2	18-20/3 2009	
26		10	NW-ZO	X		2	18-20/3 2009	
27		11	NW-ZO			2	18-20/3 2009	

28		11	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
29		12	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
30		12	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
31		13	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
32		13	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
33		14	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
34		14	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
35		15	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
36		15	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
37		16	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
38		16	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
39		17	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
40		17	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
41		18	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
42		18	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
43		19	NW-ZO					2	18-20/3 2009	
44		19	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
45		20	NW-ZO					3	18-20/3 2009	
46		20	NW-ZO			X		2	18-20/3 2009	
47		21						2	18-20/3 2009	
48		21				X		2	18-20/3 2009	
49		22						2	18-20/3 2009	
50		22				X		2	18-20/3 2009	
51		23						2	18-20/3 2009	
52		23				X		3	18-20/3 2009	
53		24						2	18-20/3 2009	
54		24				X		2	18-20/3 2009	
55		25						2	18-20/3 2009	
56		25				X		2	18-20/3 2009	
57		26						2	18-20/3 2009	
58		26				X		2	18-20/3 2009	
59		27						2	18-20/3 2009	
60		27				X		2	18-20/3 2009	

61												2	18-20/3 2009	
62											X	2	18-20/3 2009	
63						O-W						2	18-20/3 2009	
64						O-W					X	2	18-20/3 2009	
65												2	18-20/3 2009	
66											X	2	18-20/3 2009	
67												2	18-20/3 2009	
68											X	2	18-20/3 2009	
69												2	18-20/3 2009	
70											X	2	18-20/3 2009	
71												2	18-20/3 2009	
72												2	18-20/3 2009	
73											X	2	18-20/3 2009	
74												2	18-20/3 2009	
75											X	2	18-20/3 2009	
76													18-20/3 2009	
77											X		18-20/3 2009	
78												3	18-20/3 2009	
79											X	2	18-20/3 2009	
80											X	2	18-20/3 2009	
81											X	2	18-20/3 2009	
82						NW-ZO					X	2	18-20/3 2009	
83						N-Z						8	18-20/3 2009	Restant van een muur th vd profielwand
84												10	18-20/3 2009	Verschillende vlakfoto's

9.5. Overzichtsplan